

Innspel til rullering av kommuneplanen for Radøy kommune frå Risnes krins grunneigarlag

Magnar Øyhovden

leiar i grunneigarlaget

Tore Villanger

leiar i Risnes grendalag

Kristen Risnes

leiar i arbeidsgruppa

Arealbruken i Risneskrinsen

Innhald i dokumentet:

- Innleiing
- Kort samandrag av notatet
- Bakgrunn
- Om Risneskrinsen
- Resultat av prosessen – kva kom fram av idear
- Framlegg til kommunen

Innleiing.

I januar 2014 sende leiaren for Risnes Krins Grunneigarlag ut slikt brev til medlemmane:

«Planar for bruk av arealet i Risneskrinsen i samband med kommuneplanen:

Dette prosjektet som er kome inn under Liv og Lyst midlar, vil me no starte opp att med. Målet med prosjektet er at me vil sjølv avgjera kva me vil ha i krinsen vår og kvar me vil at det skal plasserast. Aktuelle saker er:

- Bustadbygging: Spreidd eller i felt?	- Friluftsareal?
- Hytter?	- Båthamner?
- Jordbruk?	- Badeplassar?
- Skogbruk?	- Arena for barn og unge?
- Areal til andre former for næring?	- Andre formål?

Tenk gjennom areal som eignar seg til dette og andre idear og ynskjer som me grunneigarar har og korleis våre interesser best kan ivaretakast på ein god måte.

Samtidig som laget sine føremål om auka busetnad, trivsel og liv i bygda vår skal oppfyllest.

Prosjektet ynskjer me å invitere alle busette i krinsen til å vere med på. Men fyrst vil me samla alle grunneigarar for på den måten å sikre at medlemmane sine interesser vert ivaretekne.

Samling for grunneigarane vert i Rikstad bedehus torsdag 16.januar kl.1900.»

På bakgrunn av denne innkallinga, samt eit ope grendamøte i november 2011, der Radøy kommune ved Kjersti Flatråker deltok, har det vore ein prosess i Risneskrinsen i heile 2014. Grunneigarar og folk flest har vore involvert, men grunneigarane mest. Det har vore fleire møte der grunneigarane har møttest og diskutert, det har og vore markvandring kring i krinsen for sjå kva «me har hjå oss», og det har vore båttur langs kysten for sjå krinsen frå sjøen.

Resultatet av desse prosessane og dette arbeidet, ligg no føre her i form av eit samla innspel frå Risneskrinsen til Radøy kommune i samband med rullering av kommuneplanen. Framlegget syner dei tiltaka som krinsen meiner er viktig å få på plass, og det syner dei stadane som grunneigarane og innbyggjarane meiner er mest eigna til å ta i bruk til dei ymse tiltaka.

Ei arbeidsgruppe sett ned av grunneigarlaget med representantar frå kvar gard og med Kristen Risnes som leiar, har hatt ansvaret for prosessen. Eli Bjørklid har vore leigd inn som konsulent til å sette tankane og ideane ned på papiret.

Kort samandrag av notatet:

Nedanfor følg framlegga til tiltak. Desse er og å finne meir utdjupa bak i dokumentet under avsnitta resultat av prosessen og framlegg til kommunen.

1)Bustadhus:

Feltet som alt finst på Storle vert oppretthalde. Kravet om regulering gjeld framleis.

Feltet på Innsylta gjeld framleis. Kravet om regulering vert teke vekk, og føresegner evt. justert.

Framlegg om at heile krinsen vert lagt ut til fortetting (LNF – spreidd heilårsbusetnad), med føresegner som høver.

Stader for fortetting – område på Sylta, område på Rikstad der det alt i dag står ein del bustadar på frådelt tomt.

Justert føresegner for bustadar som alt står på frådelt tomt slik at alminneleg vedlikehald og modernisering kan finne stad.

2)Fritidsbustadar:

Eit lite nytt felt ved Rossnes og fortetting i samband med dei eksisterande hyttene nord på Villanger.

Elles plass for utleigehytter i Hanevika, ved Lislevaulen og kanskje ved Dudlatun.

Plass for dette i kartet, funksjonell strandsone må ta omsyn.. Kanskje noko og skal markerast som næring (utleige), saman med småbåthamn.

3)Småbåthamn:

Innom Moses, i Hanevika, i Syltavågen. Rett farge på kartet. Dette vert på dei plassane der grunneigarane har lyst til å få i gong slike tiltak. Kanskje vil det høve med eit opptrekk for båt og parkeringsplass som er for alle i samband med småbåthamn innom Moses.

4)Tilrettelagt badeplass:

I Hanevika og vidare frå Hanevika og nordover. Treng areal i strandsona, plass til parkering, kanskje toalett og tilrettelegging for funksjonshemma (universell utforming).

Lislevaulen kan (bør) leggast tilsvarande til rette.

5)Born og unge:

Plass til felles friluftstiltak ved Lislevaulen og ved Hanevika? Ballplass, sandvolleyball, badminton??

6)Andre tiltak:

Sikre offentlege kaier, dette gjeld Risneskaien og Rossneskaien.

Peike ut bygningar som skal endre farge?

Bakgrunn.

Radøy kommune har invitert til rullering av kommuneplanen, sjølv om den eksisterande planen berre er 3 år gammal og etter si tid var «moderne og oppdatert og stetta krava som plan- og bygningslova sett». Det er berre delar av arealplanen som vert teke opp til revisjon:

- Føresegner med fokus på plankrav, eksisterande bygde bustadeigedommar i LNF, kulturminne og havområda.
- Strandsona, byggegrensing mot sjø, arealformål i sjø og havområda.
- Heilårs bustadar i LNF, fradelte eigedommar med eksisterande heilårs bustadar.

Kommunen sin plan for rullering av arealplanen har såleis eit smalare fokus enn den invitasjonen som gjekk ut til grunneigarane i januar 2014. I prosessen har det vore eit breitt fokus heile vegen, og innspela vil omfatte meir enn det kommunen har bede om.

Når ein har vald å gjere det slik, er det for å halde oppe folk sitt engasjement og interessa for å gje eit bidrag. Det er og slik at den arealplanen som gjeld no for Risneskrinsen, vert sett på som lite eigna til å sette fart i tiltak og utvikling for krinsen. Det vert opplevd av dei som bur i krinsen som særst viktig å få fram tiltak og legge til rette for gjennomføring, slik at idear og initiativ i alle høve ikkje vert stogga av at «kartet har feil farge».

Krinsen opplever at dei har mykje ressursar både på land og i sjø som kunne vore nytta til å realisere aktivitet som bygda treng sårt. Men får samstundes inntrykk av at så lenge tilnærma alt areal har status som LNF eller det er krav om regulering før noko kan settast ut i livet, vert det tungt for einskildpersonar, grupper og lag å få noko til? Det er ei sterk oppleving av å vere utkant i kommunen.

Difor sender krinsen inn eit breitt framlegg, og vonar at Radøy kommune kan nytte det meste. Det som ikkje høver kan kanskje likevel vere grunnlag for ein prosess mellom krinsen og kommunen med tanke på å blåse liv i busetting, næring og kultur?

Om Risneskrinsen.

Areal og naturressursar.

Krinsen omfattar gardane og areala som ligg langs Rossnesvegen, frå Gradnatun og til Rossnes med sidevegar.

Målt på kartet har krinsen eit landareal på om lag 8km² inkludert øyane som høyrer til krinsen. Kystlina som høyrer til krinsen er om lag 30km målt på same vis i kartet og teke med dei største øyane som høyrer til.

Det ligg seks gardar i krinsen – Rossnes, Villanger, Risnes, Utsylta, Innsylta og Rikstad. Desse gardane omfattar til saman 51 bruk. Flest bruk ligg i sør, medan gardane i nord har noko færre bruk.

I tillegg til bruka er det mange fritidsbustadar, både nybygde og eldre. Og mange av tuna på bruka er i dag nytta som fritidsbustad. Berre i Rossneset er det om lag 100 fritidshus.

Eit overslag over talet på heilårs bustadar på frådelt tomt syner om lag 40 slike einingar.

Dei 51 bruka rår over følgjande arealressursar:

- 546da fulldyrka jord
- 301da overflatedyrka jord
- 522da innmarksbeite
- 2410da skog av særst høg og høg bonitet
- 3942da anna areal – myr, grunnlendt fastmark, uproduktiv skog

---

7721da

(kjelde: skog og landskap gardskart)

Differansen mellom om lag 8km² og dei areala som er synt over, høyrer til bustadtomtane og hyttetomtane, samt til vegar og kaier i offentleg eige, og utgjer da knapt 300da.

Det meste av skogen ligg i nord og høyrer til gardane Villanger og Risnes. Og dei andre gardane har skog, men dette er i mykje mindre omfang. Kwart bruk har små areal, noko som truleg ligg bak at planting ikkje har vore så veldig aktuelt i desse områda..

Ein god del planta skog står på øyane som høyrer til krinsen. Å plante på øyane var ein god ide i si tid. Det tok ikkje areal frå innmark og beite i nemnande grad, samstundes som skogen stod og vaks seg til ein ressurs for bruka. I dag er desse plantingane store, men er nærast umogeleg å nytta grunna kostnadar og driftsvanskar med å få skogen hausta.

Det er bygget gode skogvegar til dei områda med mest skog. Dette kjem ikkje berre skogen til nytte, men og folk flest som kan nytte vegane til tur og rekreasjon.

Det at skogen veks til, og at det er både gran- og furuskog samt lauvskog, gir området ein variert natur. I sin tur gir denne variasjonen leveområde for mange typar vilt, fuglar, sopp, bær og ville plantar. Skogen gjer området meir interessant.

Mykje av skogen veks i strandsona. Den heng utover berget og gjer stranda og svaberga utilgjengeleg for dei som kjem i båt og lyst til å gå i land. Og frå landsida vert det vanskeleg å komme ned for å sole seg eller fiske.

Oversynet over areala syner at i snitt har kvar av dei 51 bruka om lag 20da slåtteland. Slåttemarka er sjølvsgd ikkje fordelt slik, mange bruk har meir innmark, medan særst mange har mindre. I dette ligg nok forklaringa på at det etter kvart berre

er nokre få aktive bønder att, og dei nyttar ressursane på dei fleste av bruka som sjølv ikkje driv jorda.

Overraskande nok er det særst lite innmarksbeite på gardane. Truleg var meir areal nytta til beite i eldre tider av det som i dag er klassifisert som grunnlendt fastmark, medan det som i dag er innmarksbeite før i tida faktisk vart hausta med ljà til vinterfor.

Mykje grunnlendt fastmark teke til beite for utegangarsauen i Syltneset. Mest heile neset er i kartet klassifisert som grunnlendt fastmark og myr, men er eit særst fint beite for denne sauen.

I tillegg til landareala som er synt over, må ein sjå på skjergarden som ei eiga og særleg interessant og viktig ressurs. Nærare 3 mil med strandline syner at dette er ein stor og viktig ressurs.

Tilgjenge til sjø var viktig for området i eldre tid, noko og dei mange nausta, sjøbuene og tufter etter slike bygg syner. I dag er næring knytt til sjø redusert, medan fritidssyssele og hobbyfiske er viktige gode for dei som vel å bu i krinsen. Båt og høve til å ha båt er naudsynt for å kunne nyte dei vakre sunda og holmane og skjera. Korleis denne ressursen kan nyttast med tanke på utviklinga i krinsen er eit viktig og krevjande tema. Krinsen vonar kommunen vil ta opp denne diskusjonen, og bidra til at funksjonell strandsone for eit utforming og utstrekning, som gjer det mogeleg for krinsen legge til rette for auka bruk av ressursen strandsone og sjø.

Krinsen har og innlandsvatn med aure og anna interessant fisk. Dette er og ein naturressurs i krinsen.

Busetnad og folk i krinsen:

I følge Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin statistikk over folketalet bur det dags dato i 2014, 156 menneske med fast adresse i Risneskrinsen. For noverande tidspunkt kunne ein ikkje finne fordeling mellom kjønn og alder på desse, men går ein tilbake finst slik statistikk for 2011. Då budde det 159 personar i krinsen. Av desse var 52% menn og 48% kvinner. Vidare var 40% av mennene og 37% av kvinnene over 18 år. Truleg kunne ein bryte aldersfordelinga enno meir ned, men det vert ikkje gjort. Poenget er at dei aller fleste som bur i krinsen er vaksne, medan det er få barn.

Dette har vore peika på i prosessen som har gått. Den største utfordringa er å sikre at det kjem unge folk for å busetje seg i krinsen, slik at talet på barn vil auke og. Auka busetting av unge folk trur ein vil gjere krinsen meir attraktiv for fleire med tanke på å busetje seg fast.

Ein har og sett på korleis folk lever i krinsen. Ein indikator kan vere storleiken på hushalda og korleis dette har utvikla seg.

Søket er gjort i SSB sine kjelder på krinsnivå, der Risneskrinsen har nummer 12630102.

I 2001 budde 14 personar i hushald med berre ein person, medan det 2011 var 24 slike hushald. Talet på hushald med 2 eller 3-4 personar er om lag uendra i desse åra, medan talet på hushald med meir enn 5 personar er meir enn halvert frå 7 til 3.

I 2001 var det 65 hushald og i 2011 73hushald.

I eit av møta som har vore i krinsen i samband med denne prosessen vart det sagt: «No er det fleir og fleir som bur åleine i husa, kva trivsel vert av det?»

Statistikken syner at dette ikkje berre er noko ein trur, det er faktisk om lag dobbelt så mange som bur åleine no som for 14 år sidan. Dersom desse i tillegg er eldre menneske, har nok dette mykje å seie for engasjement og høve til innsats for fellesskapen i krinsen. Færre menneske må ta på seg meir dugnad.

Ein folkemengd som er stor i krinsen er dei som kjem til hytta si. Berre i Rossneset er det meir enn 100 hytter. Føresette ein at det er minst tre personar i kvar av desse hyttehushalda gjev dette 300 innbyggjarar i krinsen, eller nesten dobbelt så mange som dei fastbuande. Desse har kanskje og både barn og ungdom blant sine medlemmar. Denne folkeressursen bør ein truleg take vare på og om mogeleg integrere i all innsats for utvikling og framtid i krinsen.

Næringar i krinsen:

Frå eldre tider er det landbruket som har prega krinsen. Men og då var det i realiteten kona og ungane som tok seg av den daglege drifta av jorda og husdyra, medan mange mannfolk reiste vekk på fiske eller anlegg. I Rossneset var det i gammal tid gjestgjevarstnad og seinare sildesalteri. Andre næringar var meieridrift, smie og skomakar, butikk og post og skule.

Dette er no historie, og dei aller fleste som bur i krinsen reiser ut av krinsen for å tene sitt livsopphald. Nokre få driv enno, og dei driv nærast alt arealet i krinsen. I 2014 var det 12 bønder som søkte om produksjonstilskot med adresse i krinsen. Men sjølv desse har anna arbeid ved sida av – jordbruk er attåtnæring eller hobby.

Andre næringar finst knapt – ein elektroverksemd finst, dessutan køyreopplæring, oppdrettsnæring og kyllingoppdrett.

Syssetning for folk i krinsen er særst liten i desse verksemdene. Dette er kanskje noko ein må leve med i dag? Avstandane er små og det er gode vegar og gode bilar, og dei fleste finn arbeid utanfor krinsen. Men for eit vidare liv i grenda er det ynskjeleg å kunne sjå på både dei menneskelege og dei naturgjevne ressursane som grunnlag for inntektsgjevande verksemd. Dersom ein klarar å få det til trur mange at det vil verte nytt liv i grenda.

Kulturspor i krinsen:

Som i dei fleste bygdene i Radøy, har og Risneskrinsen mange spor i inn- og utmark frå aktivitetane knytt til bruken av naturen slik den gjekk føre seg i eldre tider. Det er restar etter torvhus og skjenefflorar, steingardar og ferdsel. Men og er det spor etter naust og sjøbuer, etter næring knytt til sjøen.

Sjøelve landskapet med bakkar og berg og beita og stelte bøar, er kulturspor som pregar heile krinsen. Dersom landskapet endrar seg eller gror att så me ikkje kjenner oss igjen i naturen, vil det truleg gjere det enno vanskelegare å få nye generasjonar til å ta området i bruk til busetting og næring?

Det er og bygningar der det har vore butikk, meieri, gjestgjevarstnad og sildesalting. Treverkstnad og smier har det og vore.

Den eldgamle Syltastova syner at det har vore busetnad langt tilbake i tid, og restar etter aktivitet er funne heilt attende til førkristen tid. Den gamle kvernstaden på Villanger er sett si stand og syner til ei tid då det vart dyrka korn på gardane. Noko som tok heilt slutt etter 2.verdskrigen.

Desse spora, bygningane, kunnskapen og interessa knytt til spora, er ein ressurs for krinsen. Men kva skal til, korleis kan det leggst til rette for at desse stadane og spora kan nyttast utan at det kjem i konflikt med samfunnet sitt ynskje om vern og varetaking?

Eksisterande bygningsmasse som i dag står unnytta:

Styringsgruppa har bede om at det vert registrert kor mange hus og eventuelt andre bygg som finst i krinsen. Dette med tanke på at slike bygningar kan takast i bruk på nytt. Bustadhus kan rustas opp til utleige eller sal eller for eige bruk av familien. Driftsbygningar og andre tome bygg kan verte lokale for ymse småskala verksemd. Diverre har det vore laper respons på dette. Sidan berre eit par gardar har gjort registrering, ver tala ikkje teke med.

Resultat av prosessen – kva kom fram av idear?

Grunneigarlaget vurderer det som særskilt viktig at folk som bur i Risneskrinsen har eigarskap til dei framlegga som vert sendt kommunen. Difor har ein lagt vekt på ein omfattande prosess. Det har ikkje vorte lagd restriksjonar på kva idear folk har kunne fremja, og det har vore viktig å ta imot alle ideane med eit ope sinn.

Likevel er det klart at ikkje alt kan være med. Både fordi rullering av arealplanen berre tek opp nokre tema, men ikkje minst fordi dei tiltaka som til siste vert tekne med skal kunne realiserast.

Krinsen er liten, og som synt over er det ikkje så mange menneske. Det er grenser for kva tid og krefter som kan nyttast til utviklingsarbeid og dugnad. Difor må dei tiltaka som vert spelt inn til kommunen, svare til dei som er mest viktig og som folk har lyst til å arbeide vidare med.

Nedanfor vert presentert eit oversyn over alle dei ideane som faktisk har komme fram. Dette for at ikkje noko skal vere gløymt. Deretter vert desse ideane gruppert og ordna slik at dei høver til tema for rullering av kommuneplanen.

Til sist vert dei prioriterte tiltaka «fordelt» i krinsen og kartfesta.

Det er dei prioriterte, fordelte og kartfesta tiltaka som er krinsen sitt innspel til kommunen.

Oversyn over innkomne idear.

Ideane er presentert fortløpande og utan vidare utdjuping. Det er gruppert under gardane.

INNSYLTA:

- Dudlatun: Skjærgårdsfisk
- Hanevika: Rorbuer m.m. Båtplassar
- Syltaneset
- Syltavågen
- Mindre bustadfelt: Krav om regulering (vert teke vekk)

ROSSNESET:

- Sydnøy: Rydding og beiting
- Neset: Rydding og beiting
- Historie om gjestgjevarstaden – tavle
- Kai: i offentleg eiga

UTSYLTA:

- Skogsveg utover Syltneset
- Badeplass i Leirå

VILLANGER:

- Hyttefelt i Lokkevågane
- Hyttefelt i grense mot Rossnes
- Rorbuer i Vaulen + båthamn
- Villøy: rydding og beiting, turisme???
- Sti til Mjøs
- Naustrettar
- Kvernane: rydding
- Rydding mellom Villanger og Rossnes

- Bading i Kupå
- Ordne elva til Litlavatnet

RIKSTAD:

- Tomme hus
- Nytt bustadfelt på «renen»
- Spreidd busetnad
- Hytter???
- Badeplass hjå Helge
- Rydding i øyane
- Stiar til Storhaugen
- Skogsveg til Innsylta
- Treverkstaden (møbelproduksjon) – museum

RISNES:

- Byggefelt: Storle – har riktig farge, vil kommunen medverke
- Spreidd busetnad
- Båthamn: Kjølleren + mudring Moses
- Badeplass: Vaulen/Vågsbotn
- Fellesareal: Risnes kai

HEILE BYGDA:

- Fråfall krav til regulering
- Spreidd busetnad
- Vegen (til og gjennom bygda)
- Rydding i øyane
- Båtplassar, isproblem
- Ta vare på arbeidsplassar, næring
- Vidareutvikling av arbeidsplassar og næring
- Aktivitet i tomme hus

- Arena og aktivitet for born og unge
- Kartleggja strandsona
- Attgrodd strandsone
- Byggeskikk

Innspela refererer til den lista over tema som vart presentert av leiaren i grunneigarlaget i den første invitasjonen som vart sendt ut til grunneigarane, i januar 2014. Desse tema har ein seinare halde fast ved og nytta som rettesnor for kva som har vore omsnakka på synfaringar og møte.

Ein ser at tema er stader der folk kan få bygge hus, stader der det kan leggest til rette for at folk skal kunne nytte sjøen, stader der det eventuelt kan etablerast ny næring, stader der tiltak for born og unge kan etablerast og korleis landbruket skal kunne utviklast.

Når ein grupperar innspel frå lista over, og ser bort frå kven som har komme med innspela, kan lista verte sjåande slik ut:

Byggefelt:

- Byggefelt ved Storle med areal for utviding mot vest – dette er alle samde om
- Lite felt for bustadbygging på Innsylta finst. Dette kan ein gå vidare med, men kravet om regulering før utbygging må takast vekk
- Spreidd busetnad må prioriterast slik at det kan verte mogeleg å bygge nye hus på fleire stader i krinsen

Hytter/fritidsbusetnad:

- Hyttefelt i Lokkevågane
- Rorbuer med flytebrygger i Lislevaulen
- Rorbuer og båthamn i felleseiga (Hanevika) på Innsylta
- «Kystlandsby» ved Dudlatun – her kan det vere hus både for fritid og fastbuande, samt eventuelt lokale for småskala næring: kontorlandskap, servering, kystkulturmuseum +++

Jordbruk/skogbruk:

- Ta vare på og vidareutvikle miljø og med der næring
- Sau og skog, nye næringar, aktivitet i tomme hus
- Gardsturisme, felles aktivitet, landbruk i Syltaneset

Friluftsansreal:

- Villøy – ryddast for skog og bru frå Villanger, beiting med villsau og geit
- Sti mellom Rossnes og Mjøs (alt i gong)
- Satse på/registrere grunnlaget for tur og kultur i heile krinsen

Båthammer:

- På Risnes innom Moses (mudring?)
- På Innsylta i Hanevika og evt. Ved Dudlatun/«kystlandsbyen»
- Kva med båthamna som alt finst ved Syltakaien?

Badeplassar:

- Vaulen, Leirå i Utsyltaneset, Syltavågen, hjå Helge, andre??
- Tur og kultur i heile krinsen
- Funksjonell strandsone/tilrettelegging/tilkomst

Arena for born og unge:

- Ballbinge, helst på Sylta/Utsylta?
- Anna aktivitet for born og unge/ hus å vere i?

Andre idear:

- Kartlegge strandsone med tanke på friareal, næring, anna bruk
- Kultivering av Litlevatnvassdraget
- Naustrettane på fellesarealet(Villanger) – kva skjer om nausta dett ned?
- Betre veg på vestsida av Radøy
- Sterkare kommunal medverknad

Skal heile krinsen stille seg bak felles uttale, er det viktig at kvar del av krinsen får del i dei nye aktivitetane. Sjølv sagt kan ikkje kvar grad få sitt bustadfelt, heller ikkje kan

det byggast flytebrygger over alt i krinsen. Aktivitetane som ein vil ha fram og dei areala som skal nyttast til tiltak, har med andre ord måttet fordelast i krinsen.

Frå lista over ser ein at noko peikar seg ut:

Bustadproblematikk:

Alle ser ut til å vere samde om at Storle eignar seg for eit bustadfelt. For å trekke folk dit bør det leggast til rette for båthamn/flytebrygge ikkje langt unna. «Innom Moses» peikar seg ut.

Dei fleste ser ut til å meine at i staden for fleire bustadfelt, bør ein arbeide for å få til fortetting i dei områda der det alt finst nokre hus på frådelt tomt. Aktuelle stader er området der Innsylta og Utsylta møtest, vidare kanskje ein stad på Rikstad, til dømes der det gamle klyngetunet sto eller oppe på «renen» bak Gradnatun. Aller helst kunne heile krinsen verte lagt ut til fortetting, og så kunne ein arbeide med føresegnene for å sikre at dette ikkje spring løpsk.

Det vesle bustadfeltet på Innsylta som er markert i gjeldande plan, bør verte liggande, men kravet om regulering bør takast bort. Ingen har råd til å regulere eit så lite felt.

Den rullerte planen må få på plass dei areala som krinsen prioriterer og dei føresegnene som skal sikre at verdfullt produksjonsareal ikkje vert nytta til fortetting.

Fritidsbustadar:

Det ser ikkje ut til å vere noko stort ynskje om fleire fritidsbustadar. Utfordringa er jo knytt til folk som vil bu fast i krinsen.

Eit innspel om fortetting av hytter i eit lite nytt felt inntil Rossneset, er komme inn.

Det er fleire stader der nokon kan tenkje seg å bygge rorbuer eller hytter for utleige.

Dette er Lislevalen, Hanevika og kanskje areala som grenser til Dudlatun.

På ein eller fleire av desse stadene må kartet få ein farge som høver til føremålet.

Skal rorbuene byggast i strandsona, må den funksjonelle strandsona som kommunen skal trekkje opp, sette av rom for desse tiltaka.

Båthamner

Dei mest aktuelle innspela ser ut til å vere på Risnes «innom Moses», i Hanevika og eventuelt ved Dudlatun. Kanskje kan ein gjere mindre tilpassingar i den eksisterande hamna i Syltavågen?

Og her må kartet gje rom for dei tiltaka som vert prioritert.

Badeplassar/arena for barn og unge:

Folk kan bade kor dei vil og barn og unge kan og leike kor dei vil, men dersom noko skal leggst til rette t.d. i strandsona eller anna stad, må det settast av ein flekk i kartet som skal nyttast til føremålet. Tilrettelegging i strandsona krev og at den funksjonelle strandsona opnar for det. Fellesareal til friluftsmål må eventuelt markerast.

Andre tiltak:

Det er mange andre tiltak som er spelt inn. Ein del av desse krev ikkje særskilte tilpassingar i kommuneplanen. Det gjeld alt som har med fellestiltak i landbruket å gjere. Det gjeld og alle tiltak av typen rydding og merking av stiar, tiltak som går ut på å kartleggja kulturminne og liknande.

Felles tiltak som er knytt til for eksempel å utvikle eldre bygg til nye næringar kan krevje at noko vert omdefinert frå uthus i eit tun til næringsbygg, frå garasje til næring eller frå ein type næring til ein annan t.d. frå service til verkstad eller industri.

Viktig vert det og å sikre at kaien på Risnes framleis er offentleg, like eins på Rossnes. Skal det leggst ut felles båttopptrekk nokon stad, må dette truleg få ein markør i kartet.

Funksjonell strandsona:

I planprogrammet som kommunen har arbeidd ut i samband med denne rulleringa heiter det om den funksjonelle strandsona:

«Funksjonell strandsona skal definerast ved at ein tek omsyn til samspelet mellom sjø og land; både økologisk, estetisk, landskapsmessig og/eller bruksmessig. Det er viktig at kommunen definerer lokal byggjegrense mot sjø. Nye tiltak i sjø, behov for småbåthamner og naustområde vil verte vurdert.»

Dette er noko uklårt, men tyder truleg at krinsen for det første må syte for at dei tiltaka i strandsona som ein vil prioritere vert markert i kartet med ei byggegrense i strandsona som gjer det mogeleg å realisere tiltaka. Det tyder truleg og at der det alt i dag står naust eller sjøbuer som ein kan ha planar for i framtida, må byggegrense trekkast slik at tiltak vert mogeleg. Truleg gjeld det at heile Villangervågen må få funksjonell strandsone i flomålet. Dette gjeld sikkert og i Syltavågen og andre stader der naust i aktiv bruk står i dag.

Framlegg frå Risneskrinsen til kommunen:

1) Bustadhus:

Feltet som alt finst på Storle vert oppretthalde. Kravet om regulering gjeld framleis. Feltet på Innsylta gjeld framleis. Kravet om regulering vert teke vekk, og føresegner evt. justert.

Framlegg om at heile krinsen vert lagt ut til fortetting (LNF – spreidd heilårsbusetnad), med føresegner som høver.

Stader for fortetting – område på Sylta, område på Rikstad der det alt i dag står ein del bustadar på frådelt tomt.

Justert føresegner for bustadar som alt står på frådelt tomt slik at alminneleg vedlikehald og modernisering kan finne stad.

2) Fritidsbustadar:

Eit lite nytt felt ved Rossnes og fortetting i samband med dei eksisterande hyttene nord på Villanger.

Elles plass for utleigehytter i Hanevika, ved Lislevaulen og kanskje ved Dudlatun. Plass for dette i kartet, funksjonell strandsone må ta omsyn. Kanskje noko her og skal markerast som næring (utleige), saman med småbåthamn.

3) Småbåthamn:

Innom Moses, i Hanevika, i Syltavågen. Rett farge på kartet. Dette vert på dei plassane der grunneigarane har lyst til å få i gong slike tiltak. Kanskje vil det høve med eit opptrekk for båt og parkeringsplass som er for alle i samband med småbåthamn innom Moses.

4)Tilrettelagt badeplass:

I Hanevika og vidare frå Hanevika og nordover. Treng areal i strandsona, plass til parkering, kanskje toalett og tilrettelegging for funksjonshemma (universell utforming).

Lislevaulen kan (bør) leggast tilsvarande til rette.

5)Born og unge:

Plass til felles friluftstiltak ved Lislevaulen og ved Hanevika? Ballplass, sandvolleyball, badminton??

6)Andre tiltak:

Sikre offentlege kaier, dette gjeld Risneskaien og Rossneskaien.

Peike ut bygningar som skal endre farge?

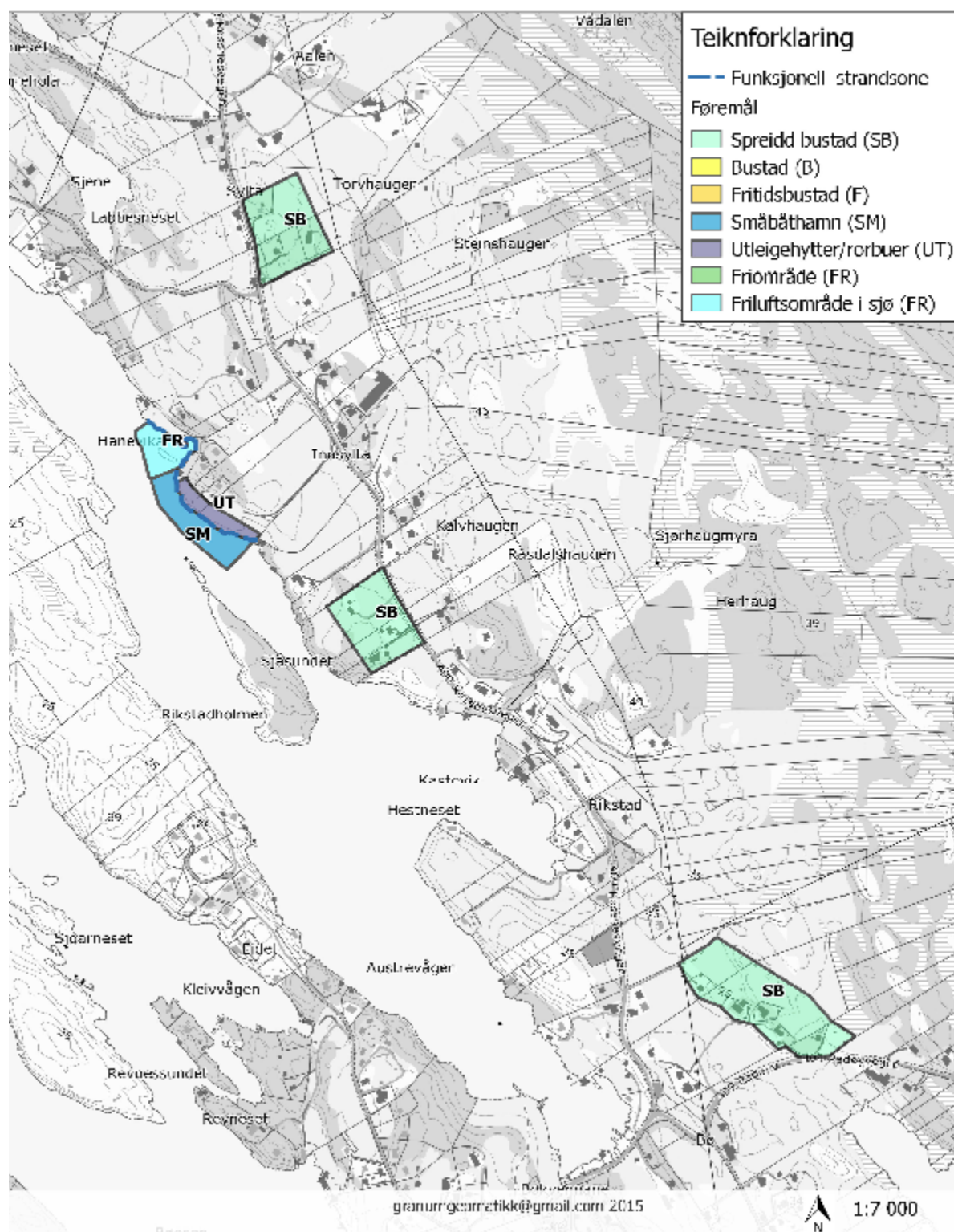
Avrunding:

Risneskrinsen har stor trong for auka aktivitet på mange plan. Krinsen vonar at før kommunen tek endeleg avgjerd om kva tiltak som skal kartfestast i krinsen, vert representantar for Grunneigarlaget og Liv og Lyst kalla inn til møte for å diskutere kva som vil gagne krinsen best, dersom ikkje alle våre innspel kan komme med i denne omgangen.

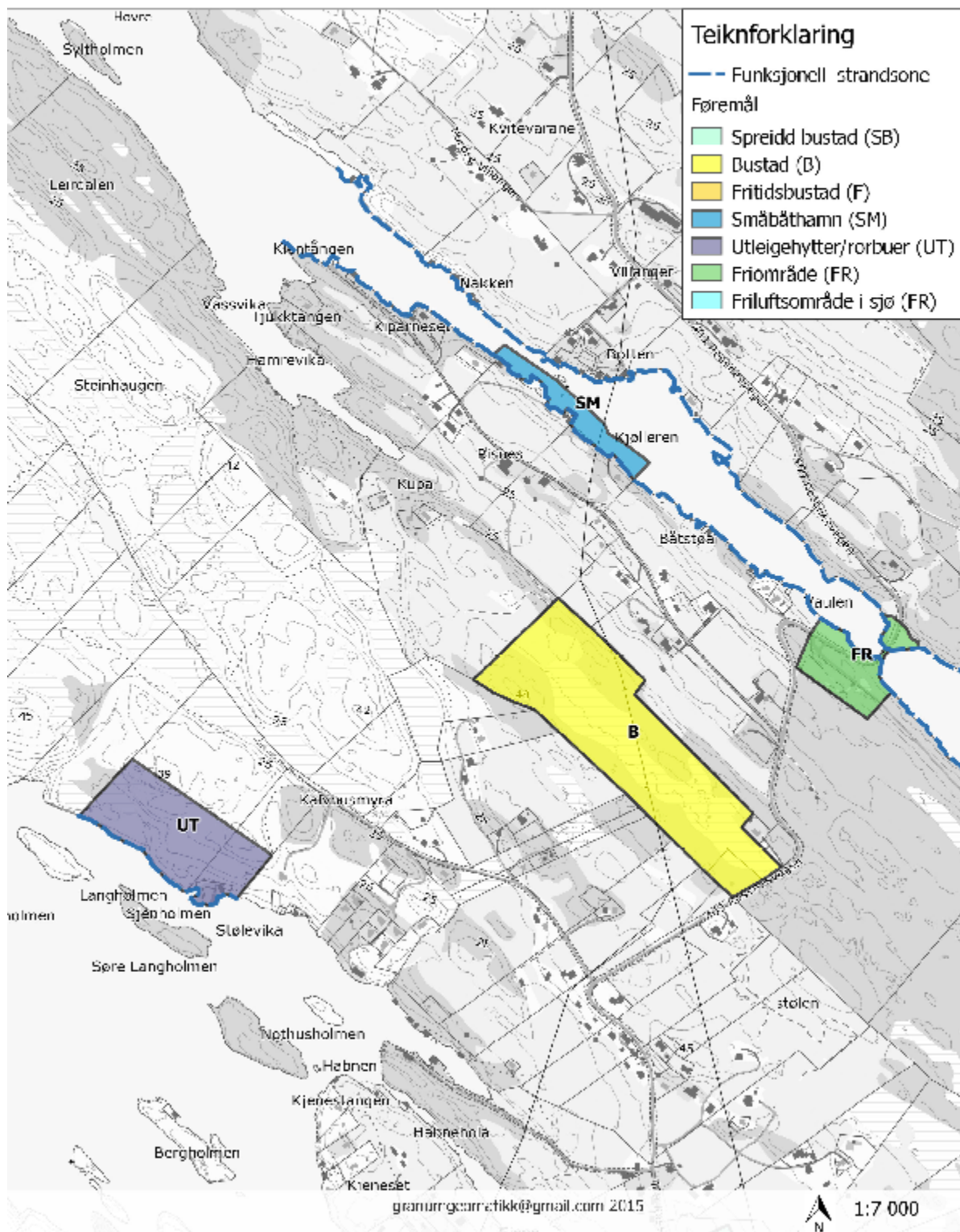
Vedlegg:

- Kart som syner innspela.

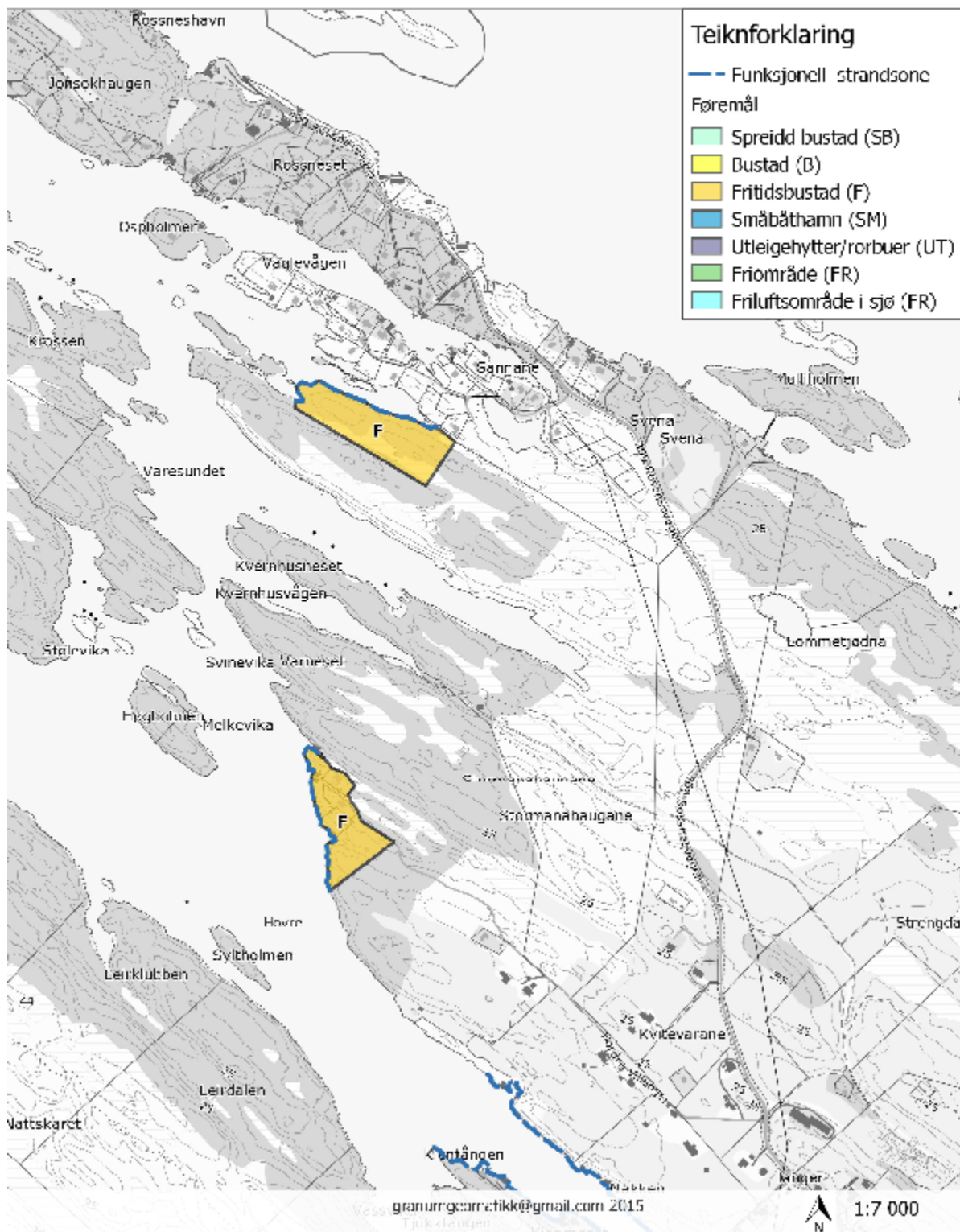
Detalj - Hanevika og Spreidd busetnad

Detalj - Risnes og Villanger

Detalj - fritidsbustader

Oversikt - Risneskrinsen

